

Шведска

2019.

- Делегација Шведске развојне агенције (Sida) предвођена председавајућом борда директора Ивон Густафсон и Амбасадор Краљевине Шведске Јан Лундин посетили су Ниш и разговарали са Градоначелником Дарком Булатовићем и представницима нишке Канцеларије за локални економски развој о реализацији пројекта изградње постројења за пречишћавање и прераду отпадних вода. Шведска је подржала припрему идејног пројекта и тендерске документације за постројење и сакупљаче отпадних вода кроз програм „Подршка развоју инвестиција у области заштите животне средине“ („PEID“) који у Србији имплементира EPTISA Servicios de Ingeniería S.L. (Шпанија).
- Град Ниш прихватио је сарадњу на пројекту „Податке отвори, на мапи се створи“, који спроводи удружење PALGO smart а који је подржан од стране Програма Уједињених нација за развој (UNDP) у оквиру пројекта „Отворени подаци – отворене могућности“. Пројекат има за циљ унапређење квалитета и ефикасности услуга које градови и општине пружају грађанима и привреди, а путем стварања предуслова за отварање података на локалном нивоу. Пројекат је фокусиран на промену свести у вези са неопходношћу квалитетног прикупљања, уноса и поновног коришћења података, односно увођења концепта и механизма процеса отварања података. Отварање података у поседу јавних институција ради њихове поновне употребе стратешко је опредељење Владе Србије, што је предвиђено Стратегији развојом електронске управе у Републици Србији за период од 2015. до 2018. и Акционом плану за спровођење иницијативе Партнерство за отворену управу у

Републици Србији за 2016. и 2017. годину. Оба документа садрже посебна поглавља посвећена отварању података. Институционално, процесом отварања података руководи Канцеларија за информационе технологије и електронску управу, која одржава национални Портал отворених података и представља први контакт за све институције које желе да објављују податке. Свеобухватну подршку процесу отварања података у Србији пружа Програм Уједињених нација за развој (UNDP), преко пројекта „Отворени подаци – отворене могућности”, у оквиру ког се реализује и пројекат „Податке отвори, на мапи се створи“. Овај пројекат реализује се уз подршку Светске банке, Владе Велике Британије у склопу Фонда за добру управу (GGF) и Шведске агенције за међународни развој и сарадњу (SIDA). Сврха сарадње Града Ниша на Пројекту је подизање свести о неопходности квалитетног прикупљања, уноса и поновног коришћења података, увођење концепта и механизма процеса отварања података у Граду Нишу, унапређење капацитета Града Ниша путем менторског рада, као и отварање сетова података на веб презентацији Града Ниша и на националном Порталу отворених података.

2017.

- Амбасада Шведске посветила је низ догађаја у Нишу обележавању првог века дипломатских односа Србије и Шведске а последњег дана октобра полетео је и први авион за Стокхолм са нишког аеродрома „Константин Велики“. “Пре тачно сто година Влада Краљевине Србије, која је тада боравила на Крфу, потписала је документ којим се именује Богољуб Јевтић за секретара/писара друге класе у Посланству у Стокхолму. Њега је након месец дана заменио српски песник и дипломата Милан Ракић који је званично отворио прву српску дипломатску мисију. Тиме је започета дипломатска сарадња наше две земље која није прекидана читав један век” рекао је амбасадор Шведске Њ.Е. Јан Лундин. Поводом јубилеја у Градској кући у Нишу први пут

су приказане фотографије из Државног архива Шведске које су јавности доступне захваљујући историчару Душану Топаловићу који живи у Шведској. Амбасадор Шведске се у Нишу срео и са представницима организације Млади амбасадори са којима амбасада већ годинама успешно сарађује. Свечаност обележавања првог века дипломатских односа Србије и Шведске завршена је концертом и извођењем српске и шведске музике у Градској кући. Шведску музику извеле су пијанисткиња Милица Лундин, иначе супруга амбасадора и виолинисткиња Жана Лекић, а српску музику двоје нишких уметника Анђела Братић на флаути и Стеван Спалевић на клавиру.

- У Градској кући потписан је Меморандума о разумевању између Министарства пољопривреде и заштите животне средине РС и Града Ниша, који су потписали државни секретар Стана Божовић и градоначелник Ниша Дарко Булатовић уз присуство амбасадора Шведске Њ.Е. Јана Лундина. Потписивање меморандума означило је почетак припреме техничке документације за имплементацију Пројекта сакупљања и прераде отпадних вода у Граду Нишу, који финансира Влада Шведске кроз Шведску агенцију за међународни развој и сарању – SIDA, а у оквиру програма „Подршка развоју инфраструктуре у области заштите животне средине” (PEID). Пројекат подразумева припрему техничке документације у складу са законодавством Републике Србије која ће омогућити почетак радова на изградњи инфраструктуре за сакупљање и прераду отпадних вода у Нишу: изградњу нових колектора, санацију дела постојећих, проширење колекторске мреже, изградњу градског постројења за пречишћавање отпадних вода и за додатни третман муља.

2016.

- PEID (Priority Environmental Infrastructure for Development) – Подршка развоју инфраструктуре у области заштите животне средине – Програм који је Влада Шведске

кроз Шведску агенцију за међународни развој и сарадњу (СИДА) подржала са више од два милиона евра, подразумева припрему и развој пројектно-техничке документације за инфраструктурне пројекте у области управљања отпадом и пречишћавања отпадних комуналних вода за велике градске центре у Србији. Почео је 2016. године и трајаће три године. Његов циљ је да допринесе припреми приоритетних пројеката који ће бити спремни за финансирање и спровођење у оквиру сектора заштите животне средине. PEID пројекат ће пружити техничку подршку Одељењу за управљање пројектима (ДПМ) у склопу Министарства заштите животне средине, као део процеса развоја и јачања могућности и капацитета. Подршка ће омогућити ДПМ-у да развије приоритетне пројекте који ће донети стратешки допринос или омогућити припрему мањих пројеката како би се ослободила расположива средства док траје финализација главних пројеката. Значај пројекта се огледа и у побољшању разумевања различитих циљних група о потреби унапређења постојећег или изградње нових постројења и инфраструктуре у области управљања отпадом и отпадним водама у Србији, не само у циљу задовољења стандарда ЕУ и Србије, већ и да би се обезбедило здравије окружење и квалитетнији услови живота за све грађане Србије, чиме ће уједно бити пружени и бенефити за јачи економски развој. Програм спроводе Шведска агенција за међународни развој и сарадњу у сарадњи са Министарством заштите животне средине а имплементациона агенција програма је EPTISA. Град Ниш је потписао Меморандум о разумевању са Министарством пољопривреде и заштите животне средине, који означава почетак припреме техничке документације за спровођење Пројекта сакупљања и прераде отпадних вода у Нишу.

- **EISP (Environmental infrastructure support programme) – Програм подршке инфраструктурним пројектима у области животне средине** – Већина пројеката идентификованих за реализацију од стране PEID пројекта, развијена је кроз активности „Програма подршке инфраструктурним пројектима

у области животне средине“ (EISP) у периоду 2014-2016. PEID ће имати користи од рада на пројектима који су већ процењени и где су информације већ прикупљене помоћу овог програма финансираног од стране Шведске агенције за међународни развој и сарадњу. Најбитнији резултат овог програма подршке развоју инфраструктуре у области заштите животне средине EISP, који је финансирала Влада Краљевине Шведске са преко 4 мил ЕУР, је креирање неопходне инфраструктуре како би се пројекти који су спремни и зрели за финансирање из претприступних фондова Европске Уније подржали бесповратним средствима. Програм је реализовала Шведска агенција за међународни развој и у сарадњи са Министарством заштите животне средине а имплементациона агенција програма је IMG (International Management Group). За Град Ниш урађена је Студија изводљивости за Пројекат постројења за прикупљање и пречишћавање отпадних вода у оквиру овог програма.

2015.

- Дан шведског Ај Си Ти-ја и гејминга у Нишу – Свет се мења, а нове технологије му дају те могућности – порука је манифестације „Ај Си Ти-Дана шведског ИКТ-а и гејминга“ који је одржан у Нишу у организацији Амбасаде Шведске и УГ Млади амбасадори, организације NiCat, Дели Центра и Шведско-српског пословног савета, а уз помоћ нишког ИКТкластера. Информационо-комуникационе технологије су занимање будућности, поручено је на конференцији “АЈ СИ ТИ”. Предавачи из Србије и Шведске представили су најновије трендове из области ИКТ као индустрије будућности. Представници амбасаде Шведске кажу да је Ниш одабран јер су на примеру своје земље видели да је важан развој и оних градова који нису највећи у земљи, а будући да се у последњих неколико година Ниш издвојио у развоју ИКТ сектора верује се да може постати лидер у овој области у региону.

2012. – 2014.

- ПРОГРАМ: Подршка локалним самоуправама у Србији у процесу европских интеграција ПРОЈЕКАТ: Развој локалне енергетике и енергетске ефикасности
- ПРОЈЕКАТ: Развој локалне енергетике и енергетске ефикасности
- Носилац пројекта: Град Векше (Växjö), Краљевина Шведска
- Партнер на пројекту: Град Ниш и општине Кула и Варварин
- Сврха и циљ Програма “Подршка локалним самоуправама у Србији у процесу европских интеграција” је јачање капацитета локалне самоуправе у Србији, које требају да одговоре захтевима у процесу придруживања ЕУ.
- Програм обухвата следеће компоненте:
  - • Приступање Србије ЕУ и утицај приступања на локални ниво власти
  - • Заштита животне средине
  - • Родна равноправност на локалном нивоу
  - • Регулаторни оквир локалне самоуправе за повољније пословно окружење
  - • Јачање капацитета СКГО
- У склопу компоненте за заштиту животне средине, Шведске локалне самоуправе заједно са српским општинама спроводе краткорочне пројекте и размене знања и техника. Успостављена су три одвојена партнерства између три шведске општине и три кластера сачињена од 3 до 4 општине у Србији. Фокус партнерских пројеката је усмерен на теме:
  - Стратешко Управљање отпадом
  - Енергетика
  - Бука и загађење ваздуха
- Од партнера се очекује да ће заједнички разрадити модалитете сарадње базиране на искуствима шведских општина у предметним тематским областима, а све са циљем ефикасније примене закона и успешнијег бављења проблемима у домену заштите животне средине на локалном

нивоу.

- Након евалуације достављених упитника, по унапред утврђеним критеријумима, град Ниш и општине Варварин и Кула су одабрани да буду део кластера који ће се бавити питањима локалне енергетике и енергетске ефикасности. Партнерска јединица локалне самоуправе из Шведске је град Векше (Växjö).
- Предлогом Плана активности у оквиру ове теме, чланице српског кластера су се обавезале да уз помоћ представника из града Векшо припреме своје локалне енергетске развојне планске документе – Енергетску мапу пута. Енергетска мапа пута ће локалним самоуправама у Србији дефинисати дугорочне и краткорочне циљеве у области енергетике, а све на основу искустава и знања које је град Векше прикупио на путу до добијања титуле „најзеленијег града у Европи“.
- Вредност пројекта: 115.000€
- Време трајања пројекта: септембар 2012 – септембар 2014

2011.

- Шведска агенција за међународну сарадњу – SIDA финансијски је подржала пројекат “Уклањање нетехничких баријера за коришћење биомасе у енергетске сврхе – Биогенератор”, који реализује конзорцијум организација цивилног друштва, у сарадњи са службама и управама Града Ниша. Пројекат “Биогенератор” спроводи се од марта 2010. године, у оквиру „СЕКТОР“ програма који реализује Регионални центар за животну средину. Вредност овог пројекта је 30.745 евра.

Циљ овог пројекта је да се дефинишу правно-административне, економске, финансијске баријере, као и баријере у контексту недостатка информација. Тај циљ ће се достићи коришћењем примера добре праксе из земаља ЕУ и израдом модела у складу са ситуацијом на терену у Србији, изградњом капацитета учесника и едукацијом јавности, као и ширењем информација о користи коришћења

биомасе.

Задатак пројекта је да се омогући полазна основа за повећану употребу пољопривредног и шумског отпада, као и биоразградивог дела комуналног отпада у енергетске сврхе. Крајњи циљ је да се смањи коришћење мазута, нафте, гаса и угља у котловима, а тиме и зависност од енергената.

Линк: www.biogenerator.avm.rs

2010.

- У Нишу је новембра одржан семинар под називом “Партнерство за одрживи развој инфраструктуре”, у организацији Канцеларије за иностране пројекте Министарства иностраних послова Шведске и Града Ниша. Семинар је организован са циљем да прошири сарадњу Србије и Шведске на пољу развоја одрживих инфраструктурних пројеката.
- Министарство за иностране послове Владе Краљевине Шведске обезбедило је финансијска средства за израду Студије о енергетском билансу на територији града Ниша.

2009.

- Град Ниш је потписао Уговор о изради Финансијски прихватљиве студије изводљивости еколошког и техничког унапређења аеродрома Константин Велики Ниш са представницима Министарства за иностране послове Владе Краљевине Шведске и Споразум о пружању консултанских услуга са консултантском компанијом СЕК
- Град Ниш је потписао Уговор о изради Финансијски прихватљиве студије изводљивости за програм развоја погона за прераду отпадних вода са представницима Министарства за иностране послове Владе Краљевине Шведске и Споразум о пружању консултантских услуга са консултантском компанијом СЕК

- Писмо о намерама са градом Векшо.

2003.

- Пројекат развоја млекарства у нишком региону "Река млека" вредан 2 милиона долара финансиран је од Владе Краљевине Шведске (2003).